

Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik piginnittuullutik aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiini ataasiakkaani siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarnermi nunatsinni najugaqavissut amerlanerussuteqartut ilaasortaasalernissaannik Naalackersuisut aalajangersagaliortut inatsisissamik UPA2017-imi saqqummiussassamik siunnersuusioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut
(Inatsisartunut ilaasortaqaq Suka K. Frederiksen)

Akissuteqaat

(Naalackersuisut Siulittaasuat)

Siullermeerneqarnera

Siunnersuuteqartup kissaatigaa, Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarlutik ingerlatseqatigiiffiini siulersuisunut ilaasortat nunatsinni najugaqavissunik amerlanerussuteqartunik ilaasortaqaalernissaannik Naalackersuisut inatsisissamik UPA2017-imi saqqummiussassamik siunnersuusioqqullugit peqquneqassasut.

Naalackersuisunit siunnersuut qutsatigineqarpoq, Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarlutik ingerlatseqatigiiffinni siulersuisut katitigaaneranni tunngavissunik naatsorsuutigisat oqallisiginissaannut pitsaasumik pissutissaqartitsilermat.

”Namminersorlutik oqartussanit pigineqartunik ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut najoqqutassiat” decembari 2012-imi suliarineqarsimasumi, Inatsisartunilu partiinit tamanit tamakkiisumik tapersorneqartumi, immikkoortumi siullermi imatut allaqqasoqarpoq; *”Ataatsimut isigalugu najoqqutassiat ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussat pigisaannut sinaakktissaapput ingerlatseqatigiiffiillu taakku suliamut ilisimasaqarluartunit aammalu periusissiat sinaakkusiisut piginnittullu aalajangersagaat naapertorlugit aqunneqarnissaannik qulakkeerinneqataassallutik”*. Taamaattumik Naalackersuisunit sulissutigineqarpoq siulersuisut inuussutissarsiorpalaartumik piginnaaneqarluartunillu inuttalersorneqartarnissaasa anguniarneqarnissaat, tassani inuiaqatigiit kalaallit pillugit ilisimasaqarneq paasinnissimanerlu pingaarutilimmik piginnaasassat ilagalugit.

Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut ataatsimiititaliamit OECD-milu ingerlatseqatigiiffinnut naalagaaffimmit pigineqartuni aqutsilluarnissamik najoqqutassani kaammattuutigineqarpoq siulersuisuni assigiinngisitaartoqarnissaa qulakkeerneqassasoq. Assigiinngisitaartoqarneratigut qullersanik angusaqarfiusumik suleqateqarluarnissaq, kisiannili aamma piginnittunik, amerlanertigut piginnittutuaasunik Namminersorlutik Oqartussanik, suleqateqarluarnissaq qulakkeerneqassaaq. Innersuussutit taakku

tunngavigalugit taamaattumik erseqqissaatigineqassaaq, ingerlatseqatigiiffinnut ataasiakkaanut tunngatillugu sapinngisamik pitsaanerpaamik naleqarnerulersitsinissaq qulakkeerumallugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaanni siulersuisuni assigiinngisitaartoqarnissaa pingaaruteqarmat.

Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat assigiinngitsunik siunertaqarput tamatumalu nassatarisaanik assigiinngitsunik suliaqarlutik. Taamaammat siulersuisuni assigiinngitsuni assigiinngitsunik piginnaasaqarnissaaq piunasaqaataavoq, piffissat ilaanni siulersuisut aningaasaqarnermik sipaarniuteqartarnernillu sammisaqartut pisariaqartinneqassapput, piffissanili allani ingerlatseqatigiiffimmi tassani annertusiartornissamik ineriartornissamillu sammisaqartunik siulersuisoqarnissaaq pisariaqartinneqassalluni.

Siulersuisunik katiterinermi inuiaassuseq kisiat aallaaviginagu piginnaasalli assigiinngisitaartuunerlu aallaavigalugit katiterisoqartarpoq. Maannakkut siulersuisut katitigaaneranni inuiaassuseq qimerlooraanni, maani najugaqavissut siulersuisunut ilaasortani sulisunit toqqarneqarsimasut 16-it ilanngullugit qinikkat ingerlatsivinni anginerusuni 60 %-it missaanniipput, tassa 72 –usunit 43 –rut siulersuisunullu ilaasortat Danmarkimi najugallit 25 %-it missaanniillutik tassa 72 –usunit 18 -it. Sinneri Nunani Avannarlernit, Tuluit Nunaannit Tysklandimiillu ilaasortaatinneqarput. Ataatsimut isigalugu siulersuisunut ilaasortat nunanit assigiinngitsuneersoqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaanni siulersuisoqarput amerlanersaat sulisut siulersuisuniititaat taakkunanga minnerpaamik affaat najugaqavissuullutik. Taakkununga Royal Greenland pinnani, taakkunanga 44 %-it najugaqavissuullutik, Greenland Oil Spill Response, 33 %-it najugaqavissuullutik, kiisalu Sikuki Nuuk Harbour, 40 %-it najugaqavissuullutik. Royal Greenland-imi nikingassummut nassuiaataavoq, nunani tamalaani ingerlatseqatigiiffimmi siammasissumik aalisakkanik inuussutissanillu tunisassiornermik misilittagaqarluartut piginnaasaqarluartullu siulersuisuniitsinnissaat pisariaqartinneqarput. Greenland Oil Spill Responce-mi nikingassummut nassuiaataavoq, ingerlatseqatigiiffik uuliaarluarnernik akiuniarnernik ingerlataqarmat, Kalaallit Nunaannilu taamannak piginnaasallit ikittuinnaallutik, soorlu aamma Sikukimut tunngatillugu Nuummi umiarsualivimmik nutaamik pilersitsiniarnermut taassuminngalu aningaasalersuinermut tunngatillugu pissutsit taamaattut.

Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannik inuiaqatigiinnillu kalaallinik pitsaanerpaamik ineriartortitsinissamut siulersuisunut ilaasortaasut eqqortunik piginnaasaqarnissaaq aalajangiisuulluinnarpoq. Naalakkersuisulli sulissutigeqqinniarpaat, siunissami ungasinnerusumi ujartorneqartunik piginnaasalinnik taamatuttaarlu Nunatsinni najugaqartunik amerlanerusunik siulersuisuni ilaasortaqalerumaarnissaaq.

Taamaattorli Naalakkersuisut isumaqarput aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisut katitigaasarnerat pillugu immikkut inatsiliorloqartariaqanngitsoq. Siulersuisut katitigaaneranut sumilu najugaqartussaaneranut piunasaqaatit ingerlatseqatigiiffinni tamani assigiisuussariaqarput, ingerlatseqatigiiffiit ataasiakkaat kikkunnit pigineqarneri apeqqutaanani. Naalakkersuisut

tassunga tunngatillugu isumaqarput aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut tunngasunik
allannguinerit ingerlatseqatigiiffinnut inatsisit aqutigalugit naleqqussarneqartariaqartut.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuut
saqqummiunneqartoq tapersorsinnaangilaat.

Taamatut Naalakkersuisunit oqaaseqarluta siunnersuummit saqqummiunneqartumit
Inatsisartut suliarinninnissaat qilanaaraarput.